

універсум

Талант — це праця, знання — це сила

www.zu.edu.ua

facebook.com/zu.edu.ua

t.me/zueduua

№ 2 (180) лютий 2023 року // щомісячна студентсько-викладацька газета Житомирського державного університету імені Івана Франка

Розповсюдження безкоштовне

Щиро вітаємо колег!

Перше засідання вченої ради у новому році розпочалося з відзнак для працівників університету. Ректорка Галина Киричук привітала колег з їх особистими досягненнями та нагородила почесними грамотами ЖДУ за бездоганну сумлінну працю, високий професіоналізм, зразкове виконання службових обов'язків та з нагоди ювілею:

Ігоря СУБОТНИЦЬКОГО — викладача кафедри мистецької освіти;
Тетяну РИБАК — прибиральницю службових приміщень гуртожитку № 4;

Володимира ЯСТРЕМСЬКОГО — робітника, зайнятого ремонтом меблів та інших виробів з деревини IV розряду гуртожитку № 4;

Світлану ХОМЕНКО — двірника спорткомплексу;

Ганну ХВОРОВУ — професорку

(без вченого звання) кафедри психології, логопедії та інклюзивної освіти;
Діану ГАРБАР — доцентку кафедри зоології, біологічного моніторингу і охорони природи;

Анфісу ГОРБАНЬ — доцентку кафедри української та зарубіжної літератур і методик їх навчання;

Інесу НОВИЦЬКУ — завідувачку відділу аспірантури та докторантури;

Ірину ОНИЩУК — доцентку кафедри екології та географії;

Сергія ГАВРИЛОВСЬКОГО — завідувача навчальної лабораторії ННІ іноземної філології;

Сергія КОТЛОВОГО — доцента кафедри соціальних технологій.

Колектив університету поповнився чотирма професорами та трьома доцентами. На урочистій частині засідання вченої ради атестати професора отримали:

Вікторія ЖУКОВСЬКА — про-

фесорку, завідувачку кафедри міжкультурної комунікації та іншомовної освіти;

Олександр ЛАВРИК — професор кафедри екології та географії, який зараз служить у лавах ЗСУ і продовжує займатися наукою;

Олег СОКОЛОВСЬКИЙ — професор кафедри філософії та політології;

Юлія ШЕЛЮК — професорка кафедри ботаніки, біоресурсів та збереження біорізноманіття.

Атестати доцента отримали:

Тетяна КРИВОРУЧКО — доцентка кафедри англійської мови та

прикладної лінгвістики;

Ірина ЛУПАЙНА — доцентка кафедри медико-біологічних дисциплін;

Анна ФЕДОРЧУК — доцентка кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій.

Щиро вітаємо колег з їх особистими та професійними досягненнями!

Натхнення, сил та можливостей підкорювати нові вершини!

Переможного миру та добра!

Відділ кадрів університету,
прес-служба університету.

Жінки-науковиці

Міжнародний день жінок і дівчат у науці відзначався 11 лютого. У стінах нашого університету працює величезна кількість талановитих науковиць, і тому ми вирішили поспілкуватися з деякими із них. Зокрема, нижче ви дізнаєтеся про історії успіху пані Олени Антонової, пані Тетяни Боцян та пані Вікторії Венгерської.

— Науковицею в якій сфері Ви є?

О.А.: — Я доктор педагогічних наук та професор. Педагогіка — це великий комплекс наукових дисциплін, починаючи із виховання дитини дошкільного віку, згодом її навчання, завершуючи освітою дорослих. Зрозуміло, що мають бути певні засоби впливу, які дозволяють досягати вершин в особистому, професійному житті. Все це робить педагогіка.

Я є фахівцем із загальної педагогіки, історії цієї науки та розвитку обдарованості. Зокрема, моя докторська дисертація, що присвячена обдарованості, була першою в Україні. Я займалася студентами, які могли виконувати той чи інший вид діяльності або кілька видів на рівні вищому за середній, тобто краще за інших.

Т.Б.: — Я кандидатка наук зі спеціальності «Облік, аналіз і аудит», сфера економіки.

В.В.: — Я завідувачка кафедри історії України, історик, фахівець з теми XIX ст. на теренах нашої держави. І кандидатська, і докторська дисертації стосуються саме цього періоду. Моя перша наукова робота присвячена розвитку кредитних установ, банків на території Правобережної України у XIX ст., друга — про націєтворення в імперіях Романових та Габсбургів у тому ж столітті. Окрім цього

я цікавлюся історичною політикою та пам'яттю, усною історією, історією повсякдення, економічною історією, національними студіями.

— Як почалася Ваша наукова діяльність?

О.А.: — У студентські роки я була головою студентського наукового товариства, брала участь в олімпіадах з біології та хімії. Після завершення природничого факультету нашого інституту з червоним дипломом, я працювала лаборантом на кафедрі, бо тоді не було вакансій викладачів.

З часом на кафедрі педагогіки змінилося керівництво, а в інституті збільшилася кількість студентів. Тоді завідувачка кафедри Олександра Дубасенюк запропонувала мені почати викладати. Вона активно займалася науковою діяльністю, до якої залучила й мене. Спочатку це були невеличкі тези, статті, участь у конференціях.

Т.Б.: — Моя наукова діяльність почалася зі статей, написаних у студентський період, співпраці з науковим керівником. Я займалася питаннями інформаційних технологій в обліку. У 2000-ні роки ця тема була інноваційною, малодослідженою, тому це було надзвичайно цікаво.

В.В.: — Я закінчила КНУ ім. Тараса Шевченка. У той час система освіти була взагалі іншою, ми вже на I курсі

обирали тему наукового дослідження і протягом 5 років навчання писали курсові, а на завершення — дипломну роботу на тему, над якою працювали протягом попереднього періоду. У радянських студентів не було можливостей брати участь у наукових обмінах, конференціях, літніх школах, тому що все було заідеологізовано.

— Яка найвизначніша Ваша наукова робота?

О.А.: — Наразі це моя докторська дисертація про обдарованість.

Т.Б.: — Вона — попереду! Однак, якщо говорити про тему моєї кандидатської роботи, то вона про те, як використовувати інформаційні технології для безперервної роботи бізнесу.

В.В.: — Враховуючи обсяг проаналізованих архівних фондів та літератури, це — моя докторська дисертація, текст якої знайшов втілення у монографії. Також можна згадати про колективні роботи, написані спільно із колегами по кафедрі історії України. Перш за все, це монографія «Нариси історії Житомирщини першої половини XX століття» та усне історичне дослідження про історію нашого університету у спогадах викладачів, яке ми провели разом із студентами.

Закінчення на стор. 2.

Online-курси підготовки до НМТ та ЄВІ у ЖДУ

Вже зовсім скоро випускники шкіл та вищих навчальних закладів будуть вирішувати куди вступати далі. Але, перш ніж обирати спеціальність чи змінити її, потрібно добре підготуватися до відповідних іспитів.

Житомирський університет імені Івана Франка запрошує учнів 11-х класів та усіх охочих якісно підготуватися до Національного мультипредметного тестування (НМТ), а також випускників першого (бакалаврського) рівня якісно підготуватися до Єдиного вступного іспиту (ЄВІ) для навчання на магістерських освітніх програмах.

Відповідальний секретар приймальної комісії Житомирського державного університету імені Івана Франка Микола Чайка розповів про особливості, переваги, актуальність та вдосконалення програми online-курсів на базі університету.

Насамперед, викладацький склад є надпотужним, адже всі викладачі мають науковий рівень і вчене звання. Допомогати з підготовкою до НМТ будуть доценти, кандидати та доктори наук, які є професіоналами-практиками. Такі курси проводилися ще й минулого року, тому більшість викладачів має відпрацьовану і дещо вдосконалену методику. Так, з історії України програма зазнала змін, минулого року орієнтувалися на XX-XXI століття, цього ж року — на XVI-XXI. Дещо змінилися форми тестування, з української мови дещо змінилися запитання.

Курси підготовки до ЄВІ будуть проводити викладачі як з ННІ іноземних мов, так і професіонали загальної навчальної компетентності, які зможуть доступно поділитися своїми знаннями з випускниками першого рівня вищої освіти.

Підготовка до НМТ буде відбуватися щодня з 20 лютого, 6 днів на тиждень, по 2 заняття з кожної дисципліни. Підготовка до ЄВІ відбуватиметься орієнтовно 4 дні на тиждень. Вона триватиме аж до початку НМТ або до початку ЄВІ з іноземної мови. Кожен учасник отримає посилання та розклад курсів.

Зареєструватися може кожен охочий, наразі реєстрація ще триває. Вже зареєстровано до підготовки до НМТ понад 500 осіб та близько 300-400 до ЄВІ.

«Університет працює відповідно до тих викликів, які ставить час. Online-курси — крок назустріч абітурієнту, допомога для нього, адже в такий важкий час якісно, а, найголовніше, БЕЗКОШТОВНО підготуватися не скрізь можна. Ми підтримуємо наших вступників, хочемо, щоб абітурієнти та випускники бакалаврату здобували в подальшому гарну освіту, відповідно для цього необхідно якісно підготуватись», — наголошує Микола Чайка.

Нагадуємо!

Початок роботи курсів з 20 лютого 2023 року. Online-заняття відбуватимуться на платформі ZOOM. Розклад занять та онлайн-посилання будуть розіслані особисто кожному на вказані у реєстраційній формі номер телефону та електронну адресу.

Для осіб, які закінчують навчання у ЖДУ імені Івана Франка, online-курси підготовки до ЄВІ та всіх абітурієнтів, які хочуть добре підготуватись до НМТ — БЕЗКОШТОВНО!

Додаткова інформація: pk@zu.edu.ua
(096) 388 00 36 (Viber); (063) 449 09 81

Іванна Сивак

Жінки-науковиці

Закінчення. Початок на стор. 1.
— Чи відчуваєте/відчували Ви прояви дискримінації у науковій сфері?

О.А.: — Ні, не відчувала. Для мене завжди була загадка: у чому полягає дискримінація? Науковці як чоловіки, так і жінки завжди ставилися до мене з повагою, дружно і завжди мене підтримували.

Т.Б.: — Наш університет — це приклад того, що чоловіки і жінки прекрасно співпрацюють, і для науки гендер не має різниці. Освітнє середовище та політика вищого навчального закладу направлена на те, щоб запобігти виникненню дискримінації.

В.В.: — Так, але за останні роки ситуація покращилася. З тих прикладів, що пам'ятаю, то це вступ до аспірантури. Коли подавали документи молоді люди, і вони набирали однакову кількість балів, то, як правило, перевагу надавали хлопцям. Подібне рішення пояснювали тим, що дівчина вище заміж, народить дітей, і її наукова діяльність буде пригальмована або зупинена.

Окрім цього коли є вакансія, де потрібно поєднувати наукову та адміністративну діяльність, то в першу чергу її запропонують чоловікові. Такі ситуації були, але зараз у нашому університеті можемо говорити про гендерну рівність. Хоча в цілому, в науковій сфері (це яскраво проявляється на рівні Академії Наук та академічних установ) — домінують чоловіки.

— З якими стереотипами щодо жінок у науці Ви зіштовхувалися?

О.А.: — Я не зіштовхувалася з подібними стереотипами. Коли я захищала дисертацію у Києві, то там до усіх науковців ставлення було однаково позитивне.

Т.Б.: — Не стикалася, однак існує загальна течія STEM-освіти (наука, технології, інженерія і математика), де існує менше жінок-науковиць.

В.В.: — Найяскравіший стереотип озвучив міністр освіти часів Януковича, Дмитро Табачник, який стверджував, що у магистратурах і аспірантурах українських університетів зазвичай навчаються менш красиві дівчата.

Наше суспільство все одно залишається «чоловічим». У ситуації, коли на одне місце претендують науковці з однаковими показниками, перевагу надають чоловіку.

— Як Ви ставитесь до фемініти-вів?

О.А.: — Спокійно. Єдине, що «членкиня» мені не подобається, а все інше — нормально. Я не вживаю фемінітиви. Зокрема, ми зараз готуємо збірник матеріалів конференції, де вирішили піти традиційним шляхом і їх не використовувати.

Т.Б.: — Дуже неоднозначно. Я постійно спілкуюся з філологами з цього приводу. Є низка фемінітивів, які звучать дещо дивно, на мою думку. Якби я подавала інформацію про себе, то написала б: «науковиця, проректор». Посада, яку ти обіймаєш, не має залежати від того — жінка ти чи чоловік, бо інколи це доходить до абсурду: студенти і студентки. Перше поняття — це вже узагальнення, збірне явище. Але коли говорять: «Шановні пані та панове», мені це подобається.

В.В.: — Як історик я знаю контекст формування радянського зразка літературної української мови. Фемінітиви є питомою українською структурою, яка була замінена за радянських часів. У цьому сенсі, моє ставлення повинно було б бути спокійним, але як для представниці так званої «old school», мені ще складно сприймати всі фемінітиви. Наразі готова до сприйняття лише їх більш милозвучної частини.

— Як це: бути науковицею?

О.А.: — Дуже добре. Якби я не займалася науковою роботою, то навряд чи побувала б у низці українських міст. Окрім цього, у мене з'явилися зв'язки з різними науковцями, що допомагає з акредитацією. У межах наукової роботи я побувала за кордоном.

Т.Б.: — Прекрасно, у тебе беруть інтерв'ю такі гарні дівчата.

В.В.: — Це моя дитяча мрія. У дуже глибокому дитинстві я мріяла бути археологом, але батьки переконали, що це не зовсім «жіноча» справа. Історія завжди була для мене цікавою.

Щодо позитивного у статусі науковиці, то це — активна участь у

наукових конференціях, де ти весь час у русі. Є максимальне розширення горизонтів, адже ти маєш можливість подорожувати та спілкуватися з колегами, що займаються подібними проблемами. Історія увесь час розвивається, тому ти постійно вчишся.

Ще одна безумовна перевага — це учні. Завжди дуже приємно, коли студенти, аспіранти досягають значних вершин. Ти розумієш, що твоя робота не є даремною. Проте, у тих науковців, які ще й працюють викладачами, немає такого поняття як «вихідний».

— Чи важко бути науковицею?

О.А.: — Для науковиці важко поєднувати науку і хатню рутину, бо необхідно багато читати, виїздити на конференції тощо. Хоча жінка може реалізувати себе і за наявності 5 дітей, як, наприклад, моя знайома — завідувачка кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету — Марина Бойченко.

Т.Б.: — Якщо тобі цікаво, то хіба це буває складно?

В.В.: — Якщо це справа, яку ти любиш, то ні. Хоча наразі соціальний статус викладача, науковця не є дуже високим. Рівень зарплат, особливо для молодих науковців, як правило, не заохочує молоді пов'язувати своє життя з наукою.

— Чи складно поєднувати наукову діяльність та сім'ю?

О.А.: — У мене дуже сильний тил. Мене завжди підтримувала мама. Мої близькі дають можливість займатися наукою, тому що взяли частину побутових обов'язків на себе.

Т.Б.: — Якщо ми, жінки, можемо це робити навіть в умовах війни, то це взагалі не проблема. Це, мабуть, складно для чоловіка, а для мене — ні. Я справляюся.

В.В.: — Мені здається, саме через те, що є так багато різних обов'язків, все встигаєш. Ти розумієш, що на кожен день у тебе має бути план, усвідомлюєш, скільки часу потрібно на виконання певних «ролей». Я планую і розписую свій час. Коли у нас закінчуються пари, ми повертаємося додому і починаємо виконувати сімейні обов'язки. Але ти пам'ятаєш, що ввечері потрібно повернутися до написання статей, підготовки до занять.

— Якими науковицями Ви надихаєтесь?

О.А.: — По-перше, це Олександра Дубасенюк — мій науковий керівник та консультант, яка залучила мене до наукової діяльності. По-друге, мене надихає Нелія Ничкало — академік-секретар, академік в Академії педагогічних наук. Я знаю її понад 20 років, і вона завжди активна, на хвилі, вміє підтримати, надзвичайно працює, попри те, що народилася у 1939 році.

Т.Б.: — Одразу пригадую Марію Складовську-Кюрі, яка віддала своє життя науці. Окрім цього це — доктор наук, професор Агнеса Стадніченко, яка має свою наукову школу, учнів по усьому світу, займається малакологією в нашому університеті, який є непрофільним у цій галузі закладом вищої освіти.

В.В.: — Тут я згадаю постать української історикіні Олександри Єфименко, яка була етнічною росіяною, і вийшла заміж за українця, що перебував на засланнях у Сибіру. Вона увійшла в історію як перша жінка, що здобула ступінь доктора наук та отримала професорське звання в умовах імперії. Олександра Єфименко є автором однієї з історій України. Її кар'єра є прикладом успіху, якого досягла жінка, не за підтримки системи, а завдяки супротиву, з яким вона на кожному кроці зіштовхувалася.

— Що Ви можете побажати початку юним дівчатам-науковцям?

О.А.: — Вірити у себе, рухатися вперед, зберігаючи здоров'я і не приносячи у жертву особисте щастя, сім'ю, дітей. Усе можливо поєднувати і навіть потрібно.

Т.Б.: — Пробувати. Звертати увагу на центри, лабораторії, наукові школи, які функціонують в університеті, доєднуватися до наукового товариства студентів, аспірантів, молодих вчених.

В.В.: — Людина повинна багато працювати, якщо вона хоче досягти успіху у будь-якій науковій сфері. Багато працювати, але робити це ефективно, тобто вміти вибудовувати свій час так, щоб його вистачало і на себе, і на родину, і на найближче оточення.

Софія Зінчук

Вступна кампанія

Лідерство освіти Житомирського регіону

Офіційна група комунікації з вступниками

Житомирського державного університету імені Івана Франка

<https://cutt.ly/G9xEMsv>

Усе, що потрібно знати про вступ 2023

- ✓ вартість навчання
- ✓ умови вступу
- ✓ пільги при вступі
- ✓ НМТ-2023
- ✓ етапи вступної кампанії

ВСТУП-2023

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

ЩО ПОТРІБНО СКЛАДАТИ?

НАЦІОНАЛЬНИЙ МУЛЬТИПРЕДМЕТНИЙ ТЕСТ (НМТ)
комп'ютерний тест для вступу на перший курс закладів вищої освіти України. Учасники проходять тестування з двох обов'язкових предметів, а також одного з предметів на вибір.

обов'язкові предмети

- ✓ українська мова
- ✓ математика

предметна вибір з переліку

- історія України
- іноземна мова (англійська, німецька, французька, іспанська)
- біологія
- фізика
- хімія

ЯКИМ Є ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ НМТ?

180 хв

українська мова математика предметна вибір

учасник самостійно розподіляє час між блоками

ЯКІ ТИПИ ЗАВДАНЬ БУДУТЬ У БЛОКАХ НМТ?

УКРАЇНСЬКА МОВА
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 30

10	15	5
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 45		

не буде завдань, які передбачають надання писемної розгорнутої чи короткої відповіді

МАТЕМАТИКА
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 22

15	3	4
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 32		

буде можливість скористатися допоміжними матеріалами, чернетками

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 30

20	4	3	3
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 54			

буде завдання, що стосується історичного періоду "Історія України (друга половина XVI – початок XX ст.)"

ІНОЗЕМНІ МОВИ
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 32

5	11	16
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 32		

не буде завдань, які передбачають надання писемної розгорнутої відповіді, не буде також завдань з аудіюванням

ФІЗИКА
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 20

12	2	6
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 32		

буде можливість скористатися чернетками

ХІМІЯ
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 30

22	2	6
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 40		

буде можливість скористатися допоміжними матеріалами, чернетками

БІОЛОГІЯ
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ЗАВДАНЬ: 30

24	4	2
написання есе/есе-відповіді на питання	завдання на розуміння тексту	завдання на розуміння тексту
МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТЕСТОВИХ БАЛІВ: 46		

ЯК ПІДГОТУВАТИСЯ ДО НМТ?

Усі завдання НМТ відповідають чинним програмам ЗНО. У тестах буде використано завдання, розроблені для ЗНО.

Для підготовки достатньо добре вчитися в школі, працювати з традиційними навчальними підручниками / посібниками. Доцільно попрацювати із завданнями минулих років ЗНО.

Український центр оцінювання якості освіти не пізніше травня 2023 року підготує демонстраційні варіанти кожного з блоків НМТ, щоб учасники змогли ознайомитися з форматом тестування заздалегідь.

ДЕ ПРОХОДИТИМЕ НМТ?

НМТ відбуватиметься в спеціально обладнаних комп'ютерних аудиторіях закладів освіти — **тимчасових екзаменаційних центрів (ТЕЦ)**, створених у населених пунктах України та в деяких країнах за кордоном.

КОЛИ ПРОХОДИТИМЕ НМТ?

У 2023 році передбачено 2 сесії НМТ:

ОСНОВНА

ДОДАТКОВА

У **додатковій** сесії тестування зможуть взяти участь ті вступники, які з поважних причин не пройшли тестування під час основної сесії.

КВІТЕНЬ

ПРАВЕНЬ

ЧЕРВЕНЬ

ЧЕРВЕНЬ-ЛИПЕНЬ

ЛИПЕНЬ-СЕРПЕНЬ

реєстрація

підтвердження участі в НМТ, остаточний вибір місця проходження тесту

основна сесія НМТ

додакова сесія НМТ

вступ

ЩО ПОТРІБНО ЗНАТИ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ НМТ?

Кількість тестових балів, отриманих учасниками під час виконання завдань кожного з блоків НМТ, буде переведена в **результати тестування за шкалою 100 – 200**. Таблиці переведення будуть заочно затверджені МОН.

Для усіх спеціальностей буде встановлено **коефіцієнти** до результатів кожного блоку НМТ. Інформація про значення цих коефіцієнтів міститиметься в Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році (документ затверджується МОН).

Вступ 2023

Кілька днів назад Міністерство освіти та науки України та Український центр оцінювання якості освіти презентували модель цьогорічного вступу до закладів вищої освіти.

Як і в минулому році, пропонується як альтернативу ЗНО провести вступні випробування на освітній ступінь «Бакалавр» у форматі удосконаленого НМТ, яке випускники складатимуть в один день.

НМТ міститиме завдання з трьох предметів. Два з них — обов'язкові предмети: українська мова і математика. На вибір вступника один предмет: історія України, іноземна мова, біологія, фізика або хімія.

Для складання тесту буде відведено 180 хвилин, які вступник зможе розподілити на свій розсуд.

Планується проведення двох сесій НМТ: основної і додаткової. Основна проходитиме у червні, додаткова — у червні-липні. У додатковій сесії зможуть узяти участь ті вступники, які з поважних причин не склали тестування під час основної сесії. Демонстраційний варіант тестових завдань буде оприлюднено у квітні.

Для отримання результату за шкалою 100-200 балів з кожного блоку НМТ потрібно набрати не менше 10% від загальної кількості тестових балів.

Без результатів НМТ можна буде вступити на контракт на спеціальності, яким надається особлива підтримка.

Середній бал документа про освіту у 2023 році враховуватися при вступі не буде.

Будь-який вибіркоковий предмет можна використовувати на будь-яку спеціальність для вступу до закладу вищої освіти.

Важливо, що випускники, які тимчасово перебувають за кордоном і бажають здобувати вищу освіту в Україні, матимуть можливість скласти НМТ у спеціально створених екзаменаційних центрах у багатьох країнах світу.

На місця державного замовлення відбудеться єдиний широкий конкурс як для тих, хто вступає на основі повної загальної середньої освіти, так і для тих, хто вступатиме на основі ОКР молодший спеціаліст, молодший бакалавр, фаховий молодший бакалавр. Бал допуску на бюджет — не менше 130.

Усі вступники до магистратури на основі ступеня бакалавра складатимуть Єдиний вступний іспит (ЄВІ), у якому будуть два блоки: тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тест з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської). Також, для вступу на спеціальності 05 Соціальні та поведінкові науки, 06 Журналістика, 07 Управління та адміністрування, 08 Право, 28 Публічне управління та адміністрування, 29 Міжнародні відносини потрібно буде скласти Єдиний фаховий вступний іспит (ЄФВВ).

Микола Чайка

Наші ліцеїсти проходять стажування в найкращих наукових організаціях України

Ліцеїстки 11-А класу Анна Павловська та Марія Мошківська входять до складу збірної команди «Апостеріорі» Наукового ліцею ЖДУ імені Івана Франка та обласного спортивного ліцею. Вони – переможці Всеукраїнського турніру практичної біології. Ментором є Богдан Газман, вчитель біології Житомирського спортивного ліцею, випускник природничого факультету нашого університету. Ліцеїстки пройшли стажування у лабораторіях України, зокрема у Enaine Ltd, Biohara Plasma, Preci Ltd.

Ми зустрілися з дівчатами та поставили їм такі питання:

1. Чи було складно потрапити до складу збірної команди? Як саме це відбувається?
2. Що особисто для Вас було складним на турнірі?
3. З якого віку Ви почали цікавитися практичною біологією?
4. Чи заважали проведенню турніру по-виртні тривоги?
5. Де проходив турнір?
6. Які враження від стажування в лабораторіях?
7. Чи плануєте пов'язати свою майбутню професію з біологією?

Марія Мошківська:

1. Ми з командою минулого року навчалися в одній школі, тому вирішили в такому ж складі брати участь в новому турнірі, але вже як збірна команда. Всеукраїнський турнір практичної біології реалізується не Міністерством освіти і науки України, а створений провідними біологічними організаціями та науковцями. Тому в цьому турнірі не грає значення, з якої ти школи, головне – мати капітана, від 4 до 6 учасників та ментора. Наша команда називається «Апостеріорі», що означає «знання, набуті з досвіду». Я є її капітаном, а нашим ментором є Богдан Газман, колишній студент природничого факультету ЖДУ, який завжди був поряд з нами та підтримував нас, за що ми йому неймовірно вдячні. До збірної команди потрапити може будь-хто, головне – мати бажання працювати та знайти одну думку,

які підтримають твоє прагнення.

2. Складна і доволі трудомістка робота – пошук інформації та оформлення відповіді на запитання. Турнір – це унікальна можливість, адже там немає шкільних питань або питань, які можна просто загуглити. Іноді навіть англійською неможливо знайти відповідь, тому важливо бути креативним та розумітись в науці. Особисто моїм найулюбленішим питанням були: «Як би виглядала людина на різних планетах»; «Опис особливостей життєдіяльності міфичних істот» (я описувала гарпію); «Чи можливе створення етнічної зброї» та про ефективні та неефективні ліки. Питання були дуже цікавими та з абсолютно різних сфер – від ботаніки до молекулярної біології. Кожна думка повинна містити серйозне наукове обґрунтування. Найулюбленішою частиною була безпосередньо сама гра, де ведеться палка наукова дискусія між командами та показуються відповіді на такі цікаві та незвичайні питання. На цій частині було по-справжньому науково гаряче.

3. Я почала цікавитися біологією ще з 7 класу і це захоплення триває вже п'ятий рік. Я була переможницею біологічних олімпіад у 8, 10 та 11 класах. Також займала призові місця на захисті наукових робіт МАН в 9, 10, 11 класах, перемогала в біологічних турнірах. Мене цікавить не лише біологія, яка представлена в підручниках, а й поглиблена, часом неоднозначна біологія. Цікаво дивитися, як працює певний механізм на практиці, тому радію тому, що сама намагалася додати більше практичних робіт та технології STEM в навчальний процес. Важливо

розуміти, що біологія – це не лише ілюстрації у книгах, а й практика.

4. На жаль, так. Але турнір був добре організований, під час тривоги все призупинялося і діти йшли в укриття. Тривоги заважали нам як під час основного туру, так і під час фіналу.

5. Турнір проходив онлайн, а вже стажування проходило в Києві. Організатори забезпечили нам проживання та все необхідне, за що ми щиро вдячні.

6. Завдяки нашій перемозі ми змогли відвідати провідні лабораторії України, і це був неймовірний та дуже корисний досвід. Першим враженням, напевно, було здивування масштабами цих установ – величезні території, дороге та надсучасне устаткування та висококласні працівники. Як тільки ми потрапили в лабораторії, я закохалася в біологію знову. Ми мали змогу попрацювати самостійно та побачити, як виконуються складні процеси в лабораторіях. Організатори та працівники відповідали на всі наші запитання. Сподіваюсь повернутись до цих лабораторій, але вже як практикант або працівник.

7. Однозначно планую пов'язати свою майбутню професію з біологією, адже це дуже цікавий, багатосторонній та перспективний напрямок. Крім фундаментальної біології, можна вивчати медицину, фармацію, біотехнології, прикладні аспекти біології та екологію. Зараз, в одинадцятому класі, дуже важко обрати спеціальність, і однією із причин, чому випускникам важко обрати – відсутність практичного досвіду та уявлення, як ця спеціальність застосовується в реальному житті. Стажування та турнір

дуже допомогли мені з вибором майбутньої професії. Тому моя порада – обирайте напрям із розумом, розмовляйте з людьми, які є спеціалістами в цій сфері та беріть участь в різних проєктах, як-от Всеукраїнський турнір практичної біології.

Анна Павловська:

1. Цією командою ми вже брали участь у турнірі минулого року, тому склад визначити було не важко. Хоча через війну один з наших учасників не зміг з нами грати, довелося шукати заміну.

2. Ми всі розуміли, яка це крута можливість, тому програти було страшно. Це одне з найскладніших питань – хвилювання. Також, зрозуміло, для того, щоб виступити на достойному рівні, потрібно було провести дуже багато часу, читаючи статті та готуючись.

3. Тут треба розуміти, що практична біологія, як така, у шкільному курсі не часто зустрічається. Цікавилася я цим з дитинства, але порозумілася з нею тільки у 9 класі, коли перейшла у інший навчальний заклад, де обрала профіль «хімія та біологія».

4. На жаль, так, заважали.

5. Онлайн, на жаль.

6. Це було дуже класно, корисно та пізнавально. Ми змогли побачити стільки всього, і лабораторії, і виробництва, запитати у провідних наукових спеціалістів їх думки з різних питань, поспілкуватись з ними.

7. Так.

Катерина Куцан

Президент Наукового ліцею

У Науковому ліцеї Житомирського державного університету імені Івана Франка відбулися вибори президента ліцею. Посаду посів учень 10-А класу Лобач Арсеній. Що підштовхнуло його взяти участь у виборах, яким він бачить майбутнє ліцею і що наперед планує зробити на посаді президента, Арсеній розповів нам у цьому інтерв'ю.

- Що Вас наштовхнуло висунути свою кандидатуру на посаду президента Наукового ліцею?

- Власне бажання втілити свої ідеї для розвитку ліцейного самоврядування і бажання очолити ліцейне самоврядування. Це дві причини, які надихнули мене висунути свою кандидатуру на пост президента ліцею.

- Який сенс представляє ця посада для Вас?

- Для мене це певний досвід, спробувати себе в ролі керівника, втілити свої ідеї, організувати роботу міністрів мого уряду, моїх заступників, а також всіх ліцеїстів, які хочуть щось покращити в житті ліцею, в організації та проведенні позакласних заходів.

- Пане Арсенію, як виглядала

Ваша агітаційна програма? Що Ви в ній пропонували?

- Програма виглядала просто. На звичайному листку А4 був зроблений постер з проєктами, які я і моя команда плануємо втілити – тиждень екології, дні самоврядування, дні добрих справ, а також підтримка волонтерства, тому що наш ліцей активно долучається до всьляких заходів, які спрямовані на підтримку Збройних Сил України та підтримку деокупованих територій.

- Хто були Вашими конкурентами? Що цікавого та корисного було в їх програмах? Чи будете брати їх пропозиції до свого виконання?

- Моїми конкурентами були двоє учнів з одинадцятого класу, а також дівчина з десятого класу. Нас було четверо кандидатів на посаду президента ліцею. Так склалося, що всі кандидати – мої друзі, ми спілкувалися до самих виборів, обмінювалися ідеями, хто що хоче втілити, коли займе посаду президента, тому конкуренції між нами, як такої, не було. Ми плануємо створити Раду ліцеїстів, яка буде висувати свої та підтримувати наші ідеї. До Ради увійдуть

представники від кожного класу, які будуть брати участь в організації заходів.

- Чи встигли вже щось зробити за той час, поки Ви знаходитесь на посаді?

- На посаді я тільки тиждень, тільки освоююсь. Вже з наступного тижня будуть більш конкретні дії.

- Що плануєте зробити першочергово на посаді президента?

- Перш за все, ми плануємо прийняти статут учнівського самоврядування. Також є ідеї для проведення заходів до Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні. Можливо, будемо продовжувати розвивати ідею щодо свята 8 березня.

- Як Ви бачите майбутнє ліцею?

- Перспективно. Хочу щоб і

надалі ліцей був одним з найкращих навчальних закладів нашого міста. Викладачі у нас найкращі, ліцеїсти прагнуть вчитися, у ліцею є великі шанси стати і бути одним із краєвих навчальних закладів області.

- Яка роль обраних міністрів? Чи можна їх назвати Вашими помічниками у справах ліцею?

- Так, безумовно, вони є моїми помічниками у справах ліцею. Кожен з них очолює певний сектор. Візьмемо, наприклад, міністра культури, який курує проведення всіх святкових та виховних заходів, конкурсів і тому подібне. Також є міністр милосердя, який курує проведення зборів різної допомоги і проведення днів добрих справ. Тобто, кожен міністр, а їх у нас 6, курує свій сектор, а керівництво ліцею допомагає і підтримує ідеї ліцеїстів. Адміністрація ліцею дуже допомагає в проведеннях заходів.

- Чи доводилось Вам колись займати важливі посади? Чи такий досвід у Вас вперше?

- Саме досвід президентства у мене вперше. В своїй попередній школі я був старостою класу, а також членом ради старшокласників, тобто досвід роботи в учнівському самоврядуванні у мене вже є.

Олександра Осіпова

Фонд Олени Зеленської у Науковому ліцеї ЖДУ

Учителі Наукового ліцею Житомирського державного університету імені Івана Франка забезпечені технічними засобами для ефективної роботи в умовах змішаного навчання: вони отримали 20 chromebook та 20 ноутбуків. Ноутбуки було передано за сприяння Фондації Олени Зеленської у межах ініціативи Глобальної бізнес-коаліції для освіти (GBC-Education) та проєкту «Цифровий актив для України» компанії HP та Microsoft, що реалізується спільно з Міністерством освіти та науки України.

Дякуємо за отриману можливість та віру в колектив Житомирській обласній військовій адміністрації (начальнику Віталію Бунечко та заступнику Юрію Денисовцю), Департаменту освіти і науки Житомирської ОВА (директорці Наталії Осипович) та ректорату ЖДУ імені Івана Франка (ректорка Галина Киричук).

Редакція вирішила поговорити про цю подію з керівництвом Наукового ліцею – директором Віктором Рудницьким та завучем Наталією Янчук.

Закінчення на стор. 3.

Фонд Олени Зеленської у Науковому ліцеї ЖДУ

Закінчення. Початок на стор. 2.

Віктор Рудницький:

– Чи задовольняє Вас надана кількість ноутбуків і chromebook?

– Я можу сказати, що повного моніторингу ми не проводили. Якщо дивитись з точки зору потужності начинки і веб-камер, то chromebook є дещо слабшими, але для проведення дистанційних занять і нескладних завдань вони повністю підходять, а стосовно ноутбуків «HP», то вони нас повністю задовольняють.

– Чи планується ще подібна допомога ліцею?

– Ця допомога проводиться по всій Україні і до неї долучаються різні міжнародні фонди. Є багато міжнародних фондів, які хочуть допомогти. Вони надають відповідну допомогу навчальним закладам, зокрема тим, які зруйновані, допомагають школам, які втратили можливість проводити навчання. В Україні проводиться моніторинг невідкладної освітньої допомоги. Різні школи можуть подавати заявки, де вказують певний перелік обладнання для відновлення навчального процесу, але це стосується зруйнованих і пошкоджених закладів.

– Чи вважаєте Ви змішану форму навчання такою ж ефективною, як очна форма навчання?

– Все залежить від різних причин. Це і самоорганізації дітей, і висока мотивація до навчання, і наявність хороших умов для навчання. Є багато різних аспектів. Наша держава пішла на цей компроміс, бо діти знаходяться в різних умовах. Так, діти самоорганізуються і мають можливість опанувати навчальний матеріал завдяки такій формі навчання. В сучасних умовах є лабораторні роботи з фізики, хімії та інших предметів, які краще проводити в лабораторії, бо в них є спеціалізоване обладнання, а вдома відповідні дослідити зробити неможливо.

Наталія Янчук:

– Чи швидко вчителі опанували нову техніку?

– Так, звичайно, наші вчителі вміють працювати з комп'ютерами і дуже швидко опанували chromebook.

– Чи була подібна допомога раніше?

– Ми є новоствореним закладом і наша історія не є такою тривалою, щоб можна було аналізувати цю допомогу чи говорити про те, чи була подібна ініціатива раніше. Зараз така ініціатива була реалізована. До реалізації були долучені Житомирська обласна військова адміністрація, Департамент освіти і науки та ректорат нашого університету.

– Чи не пов'язано надання комп'ютерної техніки ліцею у зв'язку із збільшенням кількості учнів?

– Це не пов'язано із збільшенням кількості учнів. Просто до нас дійшла черга реалізації цього проекту.

Дмитро Майстрок

Студенти ННІ філології та журналістики – фіналісти міжнародного конкурсу

Студенти ННІ філології та журналістики Віта Чернуха й Богдан Ференцюк 4 лютого взяли участь у фінальному етапі XIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка.

Редакція вирішила поспілкуватися із фіналістами та поставити їм декілька запитань.

1. Розкажіть про конкурс, його нюанси й особливості?

2. Що Ви отримали від участі у конкурсі і як конкурс вплинув на Ваш професійний розвиток?

3. Як Ви готувалися до конкурсу?

4. Коли Ви вирішили брати участь, що для Вас було важливішим – перемога чи участь?

5. З якими складнощами Ви зіткнулися?

6. Що саме наштовхнуло Вас до участі у конкурсі?

7. Які поради Ви можете дати майбутнім учасникам конкурсу?

Віта Чернуха:

1. Конкурс має кілька етапів. Метою є, насамперед, вшанування творчої спадщини Тараса Шевченка, а також розвитку потенціалу творчої молоді.

2. Насамперед, досвід. Я часто у шкільні роки брала участь в таких конкурсах, а цьогогоріч вперше виступила на університетському рівні. Отримала задоволення від організації конкурсу та нових знайомств з обдарованими людьми.

3. Час перед конкурсом я присвятила перечитуванню «Кобзаря». Також цікавилася маловідомими фактами про життя і творчість Тараса Шевченка. Цьому, до речі, дуже допомагають документальні фільми.

4. Беззаперечно, участь. Головним було вшанувати пам'ять великого Титана української літератури та Батька нації. Для мене як філолога це дуже важливо.

5. Деякі складнощі виникли лише на фінальному етапі, адже завдання для мене було непередбачуваним – потрібно було «скласти урядову програму відновлення України в системі Шевченкових цінностей».

6. Окрім вшанування пам'яті Шевченка, моєю метою було визначитись, що більше мені подобається – мова чи література, аби в подальшому обрати напрям написання курсової роботи. Обрала літературу.

7. У кожного свої методи і прийоми підготовки, але можу порадишити перечитувати «Кобзар» і не лише найпопулярніші твори; цікавитися Шевченком в сьогоденні: хто, де і як декламує, кладе вірші на музику тощо; не обмежуватися лише програмовим матеріалом. Чи не найголовніше – відпочити і виспатися перед конкурсом.

Богдан Ференцюк:

1. Участь у конкурсі була для мене цікавою, передусім, особливістю цьогогорічного фінального етапу проведення в укрітті. Хочу відзначити належний рівень підготовки конкурсного завдання, яке було актуальне, як ніколи.

2. Участь у конкурсі стимулює до вивчення творчості митця, навіть з'явилося бажання перечитати уже відомі твори.

3. З підготовкою мені допомагали кращі з кращих. Перш за все, дякую докторові філологічних наук,

професору Олені Юрчук за консультації з літератури, кандидату філологічних наук Валентині Титаренко за консультації з мови.

4. Тільки перемога.

5. Складнощі виникли у формі роботи, бо на початках я не розумів – чи це має бути есе, чи програма.

6. Прагнення популяризувати українське слово.

7. Читайте твори Шевченка не для естетичного задоволення, а думайте й аналізуйте прочитане, бо література – це код, і все явним стає наприкінці.

Вікторія Калініченко

Відкрита зустріч з Ольгою Рудницькою

Відкрита зустріч з Ольгою Рудницькою, уповноваженою особою із запобігання та виявлення корупції в нашому університеті, на тему «Забезпечення антикорупційної доброчесності у сфері вищої освіти» відбулася 2 лютого на платформі Zoom. Важливість обговорення актуальних питань антикорупційної політики тісно пов'язана з євроінтеграційними процесами в Україні, прагненням українського суспільства побудувати демократичну, правову державу.

Редакція зустрілася з пані Ольгою та поставила кілька запитань.

– Чим зумовлене проведення такої зустрічі?

– Україна як Держава-учасниця Конвенції ООН проти корупції, обравши шлях європейського розвитку, зобов'язана, на виконання вимог ЄС та міжнародної спільноти, розробляти й здійснювати ефективну скоординовану політику запобігання та протидії корупції.

– Ми звикли говорити про академічну доброчесність, а у темі Ви говорите про антикорупційну доброчесність. Що це? Чим викликаний такий термін?

– Доброчесність — це необхідна морально-етична складова діяльності як будь-якої людини, так і суспільства загалом. Доброчесність визначає межу і спосіб поведінки людини, що базується на принципах доброго

відношення до інших людей та чесності у способі власного життя, здійсненні своїх прав та виконанні своїх обов'язків.

Антикорупційна доброчесність – це особиста доброчесність працівників відповідної установи, підприємства, організації, прозорість прийняття ними управлінських рішень і конкурентна заробітна плата. Вся політика як нашої держави, так і нашого університету, спрямована на встановлення нульової толерантності, нетерпимості до корупційних діянь.

– За Вашою інформацією, наскільки поширена корупція у вищій освіті в Україні, зокрема, у місті Житомирі?

– У нашому університеті випадків корупції не було, але, на жаль, такі випадки були у одному із закладів

вищої освіти м. Житомира. Це було отримання неправомірної вигоди одним із деканів цього вишу.

– Чи є випадки корупції у нашому університеті?

– Ні, у нашому університеті таких випадків не було.

– Як студент може вберегти себе від корупційних діянь викладача? Куди, до кого та як він має звернутися?

– Якщо викладач або хтось з працівників університету буде вчиняти дії, які, на думку студента, можна кваліфікувати як корупційні, він може написати анонімне звернення, яке може подати через скриньку довіри, електронною поштою на адресу уповноваженого з запобігання та виявлення корупції в університеті. Вся інформація є на сайті університету в

розділі «Публічна інформація».

– Що, на Вашу думку, зупинить корупцію? Каральні заходи, свідомість громадян, виховання? Що?

– На моє переконання, в першу чергу, це – підвищення правової свідомості та правової культури наших громадян, виховання нашої молоді у дусі нетерпіння до корупційних вчинків. Звичайно – це прозорість і відкритість роботи органів влади тощо.

Артем Гарастовський

«Коли в тебе є друзі»

Новорічний мультфільм від викладачів кафедри хімії ЖДУ імені Івана Франка! Коли ти маєш добре серце, сильну волю та добрих друзів, навіть неможливе стає реальним!

Нещодавно викладачі кафедри хімії втілили у життя надзвичайно креативну ідею – створили власними силами мультиплікаційний фільм. Наша редакція вирішила

поспілкуватися з автором ідеї, натхненником медіапродукту, завідувачкою кафедри хімії, кандидатом педагогічних наук, доцентом Оленою Анікіною:

– Що саме надихнуло Вас на цей крок?

– Хімія надзвичайно цікава, проте складна наука, тому необхідно розповідати про неї доступно, не лякаючи та не створюючи негативного іміджу. Хімію необхідно знати кожному, адже саме вона забезпечує нас усім необхідним: харчами, ліками, паливом, косметикою, матеріалами тощо. Саме тому було обрано метод сторітеллінгу, тобто творчої розповіді для якнайменших.

– Чому Ви вирішили створити саме мультфільм?

– Мультфільм було створено в межах акції: «Кожній дитині Святий Миколай!», яка проводиться колективом кафедри хімії ЖДУ імені Івана Франка вже понад 5 років. Спочатку була вистава, потім фільм і ось

– мультик. Ми прагнемо пізнавати нове, творчо розвиватися та нести в маси хімічні знання.

– Чи спиралися Ви на якісь зразки?

– Ні, це повністю авторська розробка.

– Хто займався анімацією та писав сюжет?

– Автором казки була особисто я, як і всіх попередніх заходів. Це була творчість, продиктована вимогами часу, адже сучасні діти грають у героїв сьогоденної війни, бояться реальних обстрілів і повітряних тривог і сподіваються, сильніше за дорослих, на перемогу ЗСУ вже завтра. Тому ми вирішили поєднати сподівання на перемогу, хімічні експерименти та знайомство з країнами-друзями України.

– Чи відрізняється остаточний варіант сюжету від першого, Ви щось змінювали у ньому? За який час Ви зробили даний проект?

– Це казка була написана за три дні та візуалізована за п'ять. Ми працювали практично цілодобово. Нічого не змінювали. Робили так, як відчували.

– Що було найскладнішим?

– Найскладнішим стало не налякати, не збентежити дітей, а показати, що ми сильні, Україна має друзів і перемога буде вже скоро... Слід трохи зачекати. За мету ми мали показати традиції наших друзів, зробити їх впізнаваними, показати, що ми не одні в цій війні.

– Чи плануєте Ви робити ще мультфільми? Якщо так, то про що вони будуть?

– Так, ідея стала цікавою. До створення мультфільмів виявили бажання долучитися магістри спеціальності «Середня освіта (Хімія)». Будемо пробувати створювати навчальні мультфільми з хімії для пропедевтики хімічних знань у сучасному світі та повернення їй доброго імені.

Олександра Благоднюк

P.S. Для бажаних переглянути мультиплікаційний фільм надаємо посилання - <https://youtu.be/qBziaaMaCE>

Призери чемпіонату із спортивного та бойового самбо

Чемпіонат Житомирської області зі спортивного та бойового самбо, на якому студенти факультету фізичного виховання і спорту ЖДУ імені Івана Франка Кирил Дола та Влад Рабош посіли призові місця, відбувся 24 січня 2023 року.

Наша редакція вирішила поставити переможцям такі запитання:

1. Чому Ви обрали самбо?
2. Скільки разів на тиждень Ви тренуєтесь?
3. Чи дотримуетесь Ви спеціального харчового раціону?
4. Чи змінився графік тренувань перед чемпіонатом?
5. Що було найскладнішим під час змагань?
6. Чи не завадили повітряні тривоги його проведенню?
7. Як вдається поєднувати навчання і тренування?
8. Чи плануєте Ви й надалі брати участь у подібних чемпіонатах?

Першим, з ким ми зв'язались, був Кирил Дола, який посів III місце зі спортивного самбо у ваговій категорії 79 кілограм:

1. Раніше я займався вільною боротьбою, закінчив спортивний інтернат. Обставини склались таким чином, що був змушений перейти у інший спорт. Безпосередньо зараз я займаюсь ММА, і для досвіду мені потрібно виступати в різних видах єдиноборств. Наприклад, я вже виступав у греблінгу, самбо, рукопашному бою.

2. Тренування у мене майже кожного дня, зранку і ввечері. Загалом 11-12 тренувань на тиждень. У середньому вони тривають півтори-дві години. Але потрібно не забувати і про відпочинок.

3. Спеціального харчування я дотримуюсь лише під час змагань, щоб підтримувати вагу. За місяць до змагань починаю правильно харчуватись. В першу чергу, виключаю з раціону мучне і солодке. Починаю пити багато води та контролюю порції, нічого зайвого та більше фруктів, щоб замінити солодке. Але поза змаганнями дозволяю собі щось більш

шкідливе.

4. Так, графік змінюється, але не сильно. Вдень може бути і три тренування. Треба ще слідувати за власним самопочуттям, тому що організму потрібен відпочинок.

5. Нічого складного, можливо трохи не був фізично готовий.

6. Ні. Слава Богу обійшлося без цього.

7. Не завжди виходить бути присутнім на парах саме очно. Але деякі викладачі йдуть на зустріч: розуміють те, що я дійсно тренуюсь і активно виступаю.

8. Звичайно, в планах є виступати і надалі. Досягати перемог на інших рівнях, ставати професіоналом.

Пізніше ми поспілкувалися з Владом Рабошем, який посів почесне I місце у ваговій категорії 98 кг.

1. Почав займатись єдиноборствами ще в 11 класі, бо єдиноборства виховують мужність, дисципліну та характер.

2. Тренування з понеділка по п'ятницю на 17:00, тривалістю близько двох годин. Але майже завжди ще залишаємось в залі та вже без тренера удосконалюємо свої навички, відпрацьовуємо прийоми, потім ідемо

в зал потягати трохи заліза. Загалом, займаємось три години.

3. Раніше, коли виступав в ваговій категорії 74-82 кг, завжди перед змаганнями потрібно було зганяти зайві кілограми. Ніякого солодкого, мучного, газованої води, фаст-фуду і так далі. Наразі моя вагова категорія 98 кг, тому перед змаганнями намагаюсь правильно харчуватись та не вживати алкоголь, і ще гарно висипатись.

4. Так, звичайно. Приблизно за тиждень всі навантаження зменшуються, щоб м'язи відпочили та добре себе почували. Працюю над помилками та відпрацьовую свої улюблені

прийоми.

5. Та навіть не знаю, все як завжди: зважились, розігрілись, поспілкувались між собою, підтримали один одного. Я думаю, що у всіх спортсменів, скільки б ти не виступав, перед сутичкою завжди є невеликий мандраж.

6. Під час сутичок були повітряні тривоги. Хотіли припинити змагання, аби всі йшли у сховище, але учасники проголосували, що хочуть продовжити. На щастя, все було добре.

7. Навчання у нас приблизно до 14 години. Після чого швиденько в гуртожиток, поїв, зібрав речі і пішов на тренування. Звичайно, бувають такі дні, що придумаєш собі купу відмазок для того, щоб не піти. Але все одно змушуєш себе йти. Зазвичай, після тренування ти про це згадуєш і пишеш собою. Можна навіть сказати, що отримав ще одну маленьку перемогу над собою.

8. Так, звичайно. Поки навчаюсь, є час на те, щоб тренуватись і їздити на змагання. Далі буде видно, адже на першому місці буде сім'я та фінанси, але тренуватимусь, поки моє тіло зможе це робити.

Руслана Голуб

Чемпіонка України зі стрільби з луку навчається у ЖДУ!

Нещодавно відбувся чемпіонат України серед дорослих та юніорів зі стрільби з луку. Змагання проходили в місті Львові та тривали з 24 по 26 січня. У чемпіонаті брала участь наша студентка з факультету фізичного виховання та спорту Ольга Хомутовська. Вона виборола I місце серед дорослих та юніорів. Наша редакція вирішила детальніше поспілкуватися з чемпіонкою та поставити їй кілька запитань.

– Чому Ви обрали стрільбу із лука?

– Цей вид спорту я обрала досить випадково. До цього я займалася плаванням, але одного разу мене подруга привела на тренування зі стрільби з луку. Згодом я відвідала ще кілька занять і через деякий час сама почала займатися стрільбою.

– Скільки часу Ви вже займаєтесь цим видом спорту?

– Стрільбою з лука я займаюся з 2017 року, тобто 6 років поспіль.

– Як проходили змагання у Львові?

– Зараз через війну та повітряні тривоги змагання проходять трошки в іншому форматі. Якщо починається тривога, то змагання призупиняються та всі йдуть до укриття. В цілому чемпіонат проходив як завжди: перший день – пристрілка, другий день – кваліфікація та командний залік, третій день – особистий раунд.

– В змаганнях брали участь тільки жінки?

– Ні, в змаганнях брали участь і чоловіки.

– В якій категорії Ви змагались?

– Це були змагання для дорослих та юніорів. Не зважаючи на те, що я юніорка, я брала участь в категорії дорослих.

– Чи допомагали Ваші спортивні перемоги у Вашому побутовому житті?

– Стрільба з лука – це не той вид спорту, який би міг допомагати в побутовому житті.

– В одному з попередніх інтерв'ю Ви сказали, що влучити у мішень може й незряча людина. Це як?

– Не є секретом те, що багатьма видами спорту можуть займатися й незрячі люди. Стрільба з лука не виняток. Для незрячих стрільців є спеціальні приціли, які не кріпляться до луків. Вони виглядають як штатив для камери. В них особлива конструкція і при натягуванні лука лівою рукою є точка, до якої торкають стрільці і завдяки цьому вони знають, що зараз ціляться в мішень.

– Чи отримували Ви фінансову винагороду після перемоги?

– Фінансову нагороду я не отримувала за якесь конкретне змагання. Але вже тричі отримувала стипендію від міського голови, яку дають для обдарованої молоді. Першу стипендію я отримала в 2019 році за III місце на чемпіонаті України, вдруге це було в 2021 році після чемпіонату серед юніорів та втретє у 2022 році за IV місце на чемпіонаті Європи в приміщенні.

Влада Осінчук

Жінка на фронті

Зараз в Україні відклали обов'язковий облік жінок, але з початком повномасштабного вторгнення значна кількість жінок за покликом серця прийшли на службу до ЗСУ. Замість спокійного домашнього життя вони обрали захист своєї країни зі зброєю в руках. Сьогодні українські жінки впевнено ламають всі стереотипи про жінку в армії. Одна з таких – Ганна Решетіло, військовослужбовиця у одній з військових частин Одеської області.

– Розкажіть про себе. Що змусило Вас обрати шлях військово-службовиці? Що стало поштовхом?

– Звати мене Ганна Решетіло. Народилася я в місті Шостка, Сумської області. За освітою – медична сестра. Попрацювала в медицині 17 років. Ще з дитинства була у мене мрія стати військовослужбовицею, а люди у формі викликали повагу та захоплення. І ось через багато років я потрапила до лав української армії.

– Як ставляться рідні та друзі до Вашої професії?

– Рідні та друзі були здивовані, що я залишила медицину, де пропрацювала багато років, але, не дивлячись на це, повірили в мене та підтримали моє рішення.

– А як ставляться до жінок-військових у Вашій частині? Чи служать у Вашій частині ще жінки? Їх кількість збільшилась під час війни?

– Ставлення з боку чоловіків – позитивне, оскільки ми рівні та служба в нас одна на всіх. Жінки служать у частині, їх доволі багато. З

повномасштабним наступом кількість жінок як у нашій частині, так й загалом в українській армії значно збільшилась. Для жінок служба – це така ж робота, як і для чоловіків, тим більше зараз перелік посад у ЗСУ для військовослужбовиць розширився, і це дає більший розвиток у військовій сфері.

– Чи комфортно Вам служити поруч з чоловіками? Чи не відчуваєте себе слабшою?

– Слабшою я себе ніколи не відчувала, бо знала куди йшла та що на

мене очікує у майбутньому. Навпаки, служба з чоловіками є комфортною, ми рівні у правах. Я – жінка, дружина та мати за межами військової частини, а в частині – військовослужбовиця.

– Яким було Ваше життя до 24 лютого?

– До початку війни я працювала медиком, а потім почала служити, відклавши медицину на другий план. Цей вибір я вважаю вірним, бо кожен повинен різними способами захищати свою землю та відстоювати права своєї держави. Я б ніколи не подумала, що моє життя з початком війни набере таких обертів, і вже на роботу я буду приходити не в медичному костюмі, а у військовій формі.

– Чи важко зараз підтримувати бойовий настрій у колективі?

– Бойовий настрій в нашому колективі завжди позитивний, ніхто не дозволяє собі піддаватися паніці, страху та відчаю. Всі знають, що вони

роблять і з якою метою віддаються своїй справі.

– Розкажіть про свої почуття та емоції з початком повномасштабного вторгнення? Як війна вплинула на Вас?

– Багато переживань, подавлений настрій, страх, біль, тому що рідні перебували у небезпеці. Ця війна, мені здається, змінила кожного. Хтось зіштовхнувся з вимушеним переїздом з власної домівки, хтось втратив рідну людину, хтось став на захист держави, але всі ми боремось зі своїми емоціями та спрямовуємо наші сили на боротьбу з ворогом.

– Про що мрієте після нашої перемоги?

– Після перемоги, а вона буде обов'язково, мрія тільки одна – побачити рідних і почути їх голоси. Знати, що вони здорові і що ми знову будемо разом.

Дарина Левкович

«ЗАВТРА.UA»: Франківці пройшли перший тур

Стипендіальна програма «Завтра.UA» повідомила, що на участь у 17-ому конкурсі 2022/23 було подано 312 студентських заявок. За результатами 1 туру 299 конкурсантів програми допущено до участі у 2-му турі.

За результатами першого туру конкурсу-2022/23 «Завтра.UA» із 9 переможців 8 - студенти студенти нашого університету: Олександр Ляшенко, Олена Степушенко, Олександра Дудник, Марина Шаповалова, Алла Стягайло, Дмитро Тарасов, Іванна Будько та Аделіна Гончарук.

Редакція вирішила поспілкуватися з деякими з наших переможців. Своїми враженнями поділилися: Олена Степушенко, Дмитро Тарасов, Олександр Ляшенко.

— Чому вирішили взяти участь у конкурсі, як дізналися про нього?

О.С.: - Про стипендіальну програму «Завтра.UA» Фонду Віктора Пінчука чула не раз від студентів старших курсів та викладачів. Також оголошення про конкурс були розміщені на сайті університету та у месенджерах. Неодноразово про програму конкурсу інформувала дирекція ННІ філології та журналістики. Остаточоно я вирішила випробувати власні сили після поради свого наукового керівника. Тоді я задала собі питання: «А чому б не спробувати?». Анкету я почала заповнювати буквально в останні дні, коли було оголошено про додатковий тиждень прийому заявок. До того ж, була хороша мотивація – переможець набуває статусу «Стипендіат Стипендіальної програми «Завтра.UA», нагороджується дипломом та має право на отримання стипендії – нецільової благодійної допомоги.

Д.Т.: - Про конкурс «Завтра.UA» я вперше дізнався ще десь на курсі другому (зараз Дмитро вже на 4-му – О.С.). До речі, випадково в інтернеті побачив. Участь можна брати, лише будучи старшокурсником. Минулого року, тобто коли я вже був на старших курсах, не наважувався взяти участь, тому що для цього потрібно мати досвід написання наукових робіт тощо. Але цьогогоріч, коли прийшло повідомлення, я все ж вирішив подати свою заявку.

О.Л.: - Про конкурс я дізнався давно, від свого однокласника та друга - Барановського

Владислава, який вже є двічі стипендіатом конкурсу «Завтра.UA» (2021, 2022 рр.), а також від стипендіата 2019 року Дмитра Ткачука. Адже я та Владислав є членами ГО «МІЦБ», керівник якої Дмитро Ткачук. Тож він, власне, з Владиславом і рекомендували мені подати заявку. Я дослухався до їхніх порад та вирішив спробувати.

— Які труднощі передбачаються/виникали у процесі підготовки?

О.С.: - Значних труднощів у процесі підготовки не виникало, головне, що потрібно було зробити, це зібрати необхідні документи, що подаються на конкурс 2022/23 – конкурсна робота, сканований відгук наукового керівника, сканований рекомендаційний лист, фотографія конкурсанта, сканована копія документа, що підтверджує наукову діяльність, копії документів, що підтверджують громадсько-соціальну діяльність конкурсанта.

Д.Т.: - Найскладнішим, напевно, було змусити себе написати конкурсну роботу, бо я трішки лінивий. Ще й курсова за мною «висіла». Тож, навіть хотів відмовитися від участі, але вже не можна було.

О.Л.: - Жодних труднощів не виникло, адже я одразу обрав тему, що мене цікавить, почав її опрацьовувати.

— Якщо не секрет, яка стипендія, чи задоволені Ви цією грошовою винагородою?

О.С.: - Розмір стипендії встановлюється рішенням Фонду і нараховується Стипендіатові

протягом 12 календарних місяців з 1 червня 2023 року до 31 травня 2024 року включно. У разі моєї перемоги, я, звичайно, буду задоволена цією грошовою винагородою, яка б сума там не була.

Д.Т.: - Стосовно коштів, ця інформація є у вільному доступі, і її можна знайти в Інтернеті. Сума, якщо я не помиляюся, становить близько 2 500 грн. Не можу сказати, скільки буде цього року, бо конкурс ще триває.

О.Л.: - Точної суми я не знаю, близько 3 000 грн. Так, я цілком задоволений стипендією.

— Яку тему обрали і чому?

О.С.: - Тема моєї конкурсної роботи: «Особливості взаємодії мовних кодів за двомовного спілкування житомирських школярів». Тема мого дослідження дає змогу проаналізувати використання двох мов, зокрема української та російської, у спілкуванні учнів міста Житомира. Таке панування двомовності вказує на поширення явищ білінгвізму та діглісії. Актуальність теми полягає у вивченні мовної поведінки житомирських школярів і в з'ясуванні тих аспектів, що якось чиним впливають на їх вибір мови спілкування в різних сферах комунікації.

Д.Т.: - Моя тема «Методика соціальної роботи в громадських організаціях». Чому саме вона? Це пов'язано з тим, що я дуже тісно співпрацюю з громадськими організаціями. Зараз є офіційним волонтером однієї з них. Мені подобається діяльність громадських організацій, але вона потребує ще багато змін. Я розумію

це, і хочу їм в цьому допомагати.

О.Л.: - Тема моєї роботи «Національні, автономіські та євроцентристські ідеї Михайла Драгоманова». Власне, Михайло Драгоманов, його життя та діяльність, яка на ті часи була досить таки значною, є одним з моїх багатовекторних інтересів. Ну, і такою ж була тема моєї курсової та дипломної роботи, бо це цікавило мене вже давно.

— Хтось допомагав у підготовці чи це виключно самостійна ініціатива?

О.С.: - Над дослідженням я працювала сама, але коригувати мою роботу і направляти її у правильне річце допомагала Валентина Титаренко, оскільки вона є моїм науковим керівником. Пані Валентина наголошувала на тих аспектах, які потрібно було мені ретельно дослідити та проаналізувати.

Д.Т.: - В написанні, точніше, в керуванні процесом допомагав мій науковий керівник з дипломної роботи Ольга Ілліна.

О.Л.: - У підготовці допомагали вище згадані Дмитро Ткачук та Владислав Барановський, а також мій науковий керівник - Людмила Гуцало, яка теж дуже підтримувала. Тож, якщо я переможу, це буде наша спільна перемога. Всі троє також є громадськими активістами, окрім вище зазначеної ГО «МІЦБ», члени Мобільної освітньої команди №1 від ГО «IN TOUCH Ukraine Foundation», спільно з UNICEF. Тобто «Завтра.UA» є досить цікавим конкурсом для мого подальшого розвитку як історика і активного

громадського діяча.

— Які очікування від цього конкурсу? Чи було хвилювання, чи розраховували на перемогу в першому турі?

О.С.: - Цей конкурс – це чуда можливість ще раз випробувати свої знання на практиці, долучитися до великої родини дослідників і стати частиною талановитої молоді, яка змінює країну. Це великий крок на шляху мого індивідуального розвитку, пошуку нових знайомств та обміну досвідом. Мені дуже приємно, що я здобула перемогу у першому турі конкурсу з результатом 18 балів із 20 можливих. У другому турі буде оцінюватися безпосередньо моя конкурсна робота та наукова діяльність. Я сподіваюся тільки на краще і бажаю всім учасникам конкурсу удачі. Нехай переможуть найбільш достойні!

Д.Т.: - Від конкурсу очікую підтримки моєї ідеї: модернізації громадських організацій, щоб ГО ставали ще кращими та змінювали нашу країну і світ. Хвилювання не було, тому що перший тур не такий складний, його може пройти кожен. Там перевіряють, як ти заповнив реєстраційну форму, чи ніде не «налажав», чи відповідаєш умовам конкурсу. Тож, я розумів, що пройду далі, а от зараз, коли триває другий тур, то трішки хвилююся, бо вже перевіряють саму роботу.

О.Л.: - Очікую перемоги. Хвилювань немає, я повністю впевнений у своїх силах.

Олександра Супрунець

Турнір #СловоСковороди у бібліотеці ЖДУ

Міжнародний Digital інтелектуальний студентський онлайн-турнір «#СловоСковороди: ми побудуємо світ кращий!» відбувся 8 грудня 2022 року. Бібліотека ЖДУ імені Івана Франка виступила модератором, зустріч відбулась на платформі Zoom. Студенти 1 курсу ННІ філології та журналістики Богдана Ключко, Софія Демчук, Вікторія Мазко та Богдана Мельник брали участь у турнірі та відзначені сертифікатами за активну участь.

Редакція поставила кілька питань учасникам турніру.

1. Скажіть нашим читачам кілька слів про турнір: що це таке, його суть, хто організатор, хто брав участь?

2. У чому полягала Ваша участь? Ви виступали з якоюсь презентацією, чи був інтелектуальний конкурс, чи можливо щось інше? Розкажіть про свій виступ.

3. Основне завдання, яке ставилося перед учасниками турніру – створення онлайн-нового комунікативного простору. Які успіхи?

4. Чи буде якесь продовження у турніру?

5. Як Ви дізнались про турнір, як зібралися у команду?

6. Розкажіть про свої враження?

Вікторія Мазко:

1. «#СловоСковороди: Ми побудуємо світ кращий» – це Міжнародний Digital студентський інтелектуальний турнір, присвячений 300-річчю від дня народження Григорія Сковороди, відбувся 8 грудня 2022 року. На мою думку, його суть – перевірити свої знання, поліпшити їх рівень, взяти активну участь у заході та цікаво й корисно провести час. Брала участь я та дівчата з моєї групи 12Бд-СОукр: Софія Демчук, Богдана Мельник та Богдана Ключко.

2. Наша участь полягала у тому, що ми мали під'єднатися до відеоконференції. Заздалегдь учасники мали підготувати епітети та метафори для того, щоб у ході відеоконференції скласти хмаринку слів до «Образу Сковороди», після чого відбулася сама гра на платформі «Kahoot!», де було 25 питань за темою турніру. По закінченню модератори підбивали підсумки та запитували про враження. Від команди нашого університету запитали в мене, на що я відповіла: «Дякую за дуже цікаву гру, від якої в мене залишилися тільки позитивні враження. Бажаю всім миру! Ми – незламні, як і незламний дух нашого Григорія Сковороди!».

3. Гра пройшла чудово та успішно.

4. Щодо продовження не повідомляли, але я хотіла б пограти ще, адже це пізнавально і круто.

5. Про турнір нам повідомила наша викладач Оксана Савенко. На той час з дисципліни «Історія української літератури» ми вивчали життя та творчість Григорія Сковороди. На занятті викладач нам повідомила про турнір, ми визначилися з бажаними і зібрали нашу команду. Надалі ми працювали вже з завідувачем відділу обслуговування бібліотеки ЖДУ Сніжаною Колодюк.

6. В мене залишилися лише позитивні враження. Участь у турнірі дала змогу перевірити свій рівень знань, збагатити його і корисно провести час. Кожен з учасників отримав перемогу. Ми – сильна нація! Ми вистоїмо! Ми переможемо!

Софія Демчук:

1. Турнір «Слово Сковороди» відбувся з нагоди відзначення 300-річного ювілею українського поета Григорія Сковороди. Мета турніру – удосконалити знання про життя та творчу діяльність українського поета Сковороди. У турнірі брали участь всі бажачі, навіть з-за кордону.

2. Це був інтелектуальний конкурс.

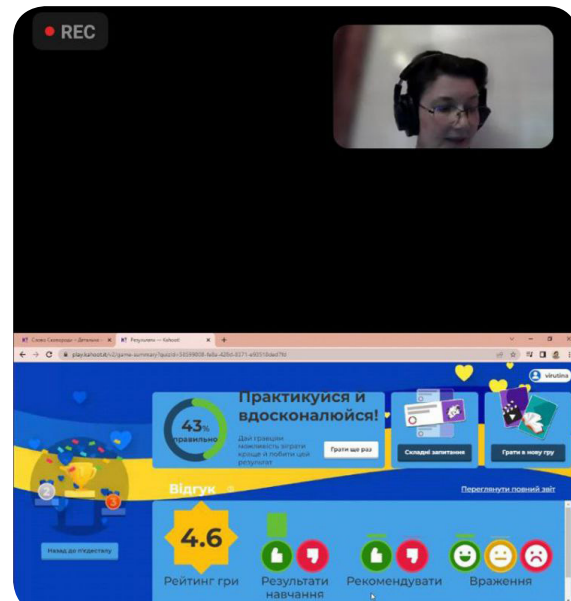
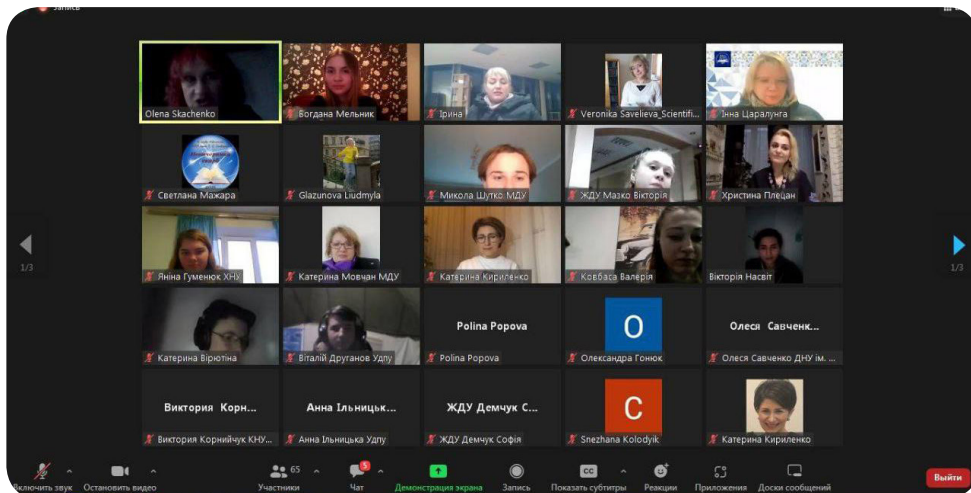
3. Зрозуміла суть роботи на онлайн платформі «Kahoot!».

4. Все залежить від організаторів турніру.

5. Завдяки своєму викладачеві Оксані Савенко та бібліотекарці Сніжані Колодюк. У команду нас зібрала Оксана Савенко.

6. Найбільше вразив мене той факт, що участь у турнірі брали не лише громадяни України, але й громадяни з інших країн. Цікава форма проведення онлайн-турніру, особливо знайомство з іншими командами.

Анастасія Гавриловська

Незламність української жінки

Про українську жінку сказано й написано немало. Вона надихала і поетів, і композиторів, і художників. Вона була і є Матір'ю, Коханою, Музою, Берегинєю, Сподвижницею та Борцем. Українська жінка завжди оберігала свій рід. Колективний портрет українки складається з багатьох індивідуальних портретів.

Редакція газети розпочинає публікацію низки портретів відомих та невідомих Жінок, Берегинь нашої країни, які своє життя поклали на становлення, розвій та захист України.

За роки незалежності України віднайдено чимало нових імен, які замовчувалися в радянський час або висвітлювалося зовсім в іншому ракурсі. Гортаючи сторінки історії, треба відмітити, що українські жінки вищих суспільних станів ще в перші століття існування Литовсько-Руського князівства мали широку свободу і правову незалежність, майже не поступаючись у повноті своїх громадянських прав чоловікам. Дружина мала ніким не обмежене право продавати, заставляти, передавати іншій особі або церкві своє рухоме і нерухоме майно. Особливості історичного життя українців зумовили й своєрідне становище жінки в суспільстві. Чужоземців вражала побутова самостійність, раціональність, гуманність відносно і правову незалежність, майже не поступаючись у повноті своїх громадянських прав чоловікам. Дружина мала ніким не обмежене право продавати, заставляти, передавати іншій особі або церкві своє рухоме і нерухоме майно. Особливості історичного життя українців зумовили й своєрідне становище жінки в суспільстві. Чужоземців вражала побутова самостійність, раціональність, гуманність відносно і правову незалежність, майже не поступаючись у повноті своїх громадянських прав чоловікам.

Звичайно, в Україні є багато видатних жінок в науці, культурі, політичному житті тощо. Багатьом українкам непересічного таланту, розуму, шляхетності, глибокого патріотизму, людянолюбства була уготована трагічна доля і тернистий життєвий шлях. Роки заслання, переслідування, розстріли, забуття... Та ними керували до кінця їхніх днів вірність ідеалам, відданість, патріотизм, національна та моральна гідність. Відчуваючи борг покоління перед такими українками, ми досліджуємо життєвий шлях незламних патріотів, вчимося передавати наступним поколінням вогонь незламності жіночого, материнського серця, духу, наснаги.

В історії кожної нації є особистості, унікальні своєю багатогранністю, призначення яких – осмислювати історичне минуле й прокладати шлях у майбутнє. Саме вони протягом віків будили в українському народі почуття української самобутності, ідентичності, власної гідності та закликали до волі й незалежності. Саме на них трималося духовне життя нації. Серед когорти ушавлених жінок України були попередники сучасної генерації борців за незалежність України:

Олена Пчілка – українська письменниця,

перекладачка, громадська діячка;

Наталія Кобринська – українська письменниця, засновниця організованого фемінізму в Україні;

Леся Українка – українська письменниця, перекладачка та культурна діячка;

Олена Степанів – перша в світі жінка, офіційно зарахована на військову службу у званні офіцера;

Олена Теліга – українська поетеса, публіцистка, літературний критик, діячка ОУН;

Надія Романів – зв'язкова ОУН, співробітниця СБ ОУН (б), професійна підпільниця;

Катерина Зарицька – член ОУН, зв'язкова Романа Шухевича, організатор і керівник Українського Червоного Хреста;

Оксана Мешко – учасниця опозиційного руху в Україні в повоєнний період, голова Української Гельсінської групи;

Алла Горська – українська художниця та дисидентка, громадська діячка, одна із засновниць руху шістдесятництва, представниця андерграунду, діячка правозахисного руху в Україні;

Михайлина Коцюбинська – українська літературознавиця, перекладачка, учасниця руху шістдесятників, лавреатка багатьох престижних українських премій;

Ірина Сенік – українська поетеса, дисидентка, член Української Гельсінської групи;

Надія Світлична – учасниця руху шістдесятників, правозахисниця, публіцистка, дисидентка;

Марія Савчин – діячка ОУН;

Ліна Костенко – українська поетеса-шістдесятниця, письменниця, дисидент та ще тисячі невідсліджених імен.

Не починаючи із далеких глибин нашої історії, зупинимось на внеску жінок-українок у ХХ столітті у розбудову Української держави. Чи можна у газетній статті глибоко розповісти про всіх, хто тобі дорогий, близький, зрозумілий у своєму ставленні до національних святинь, до рідної землі? Звичайно ж, ні. Отож, фрагментарно наведемо роздуми про Великих Українок, які в ім'я України не даремно поклали своє життя.

Однією з таких жінок є наша землячка, прекрасна Мати, Жінка, Українка – **Олена Пчілка** (Ольга Петрівна Косач), матір Лесі Українки. Олену Пчілку характеризувала надзвичайна принциповість, сміливість, наполегливість та патріотична самовідданість. Вона жодного разу

не зрікалась своїх поглядів і беззаперечно пропагувала їх, не страхаючись арештів, в'язниць чи репресій. Сім'я Косачів дбала про те, щоб діти розмовляли українською («по-мужицьки»), ходили у «мужицьких убраннях». Олена Пчілка у 1882 році видала у Києві збірку власних перекладів «Українським дітям». Активна учасниця українського жіночого руху. Разом із Наталею Кобринською вона видавала перший феміністичний альманах із творів авторок-жінок «Перший вінок» (1887 рік), а збірнику «Українські взори» (1876 рік) видала самостійно.

У 1905 році Олена Пчілка виступає зі спеціальною доповіддю про потребу запровадження рідної мови в школах України, бере участь у делегації до прем'єр-міністра Сергія Вітте, домагаючись скасування заборони українського слова. Цього ж року у Полтаві за участі Олени Пчілки почав виходити громадсько-політично-економічний, літературно-науковий та популярно-освітній часопис «Рідний край». Рішуча й непохитна письменниця понад усе ставить національно-громадські інтереси. Вона гостро виступає проти звірств каральних експедицій по селах Полтавщини.

У перші роки революції 1917 року Олена Пчілка особливу увагу надавала вихованню молоді в українському національному дусі. До більшовицької окупації України Олена Пчілка ставилася вороже.

Навесні 1920 року письменниця виступила з

полум'яною промовою на безпартійній селянській конференції, закликаючи селян рішуче боротися проти сваволі червоних окупантів. За це вона була заарештована. У часи масових арештів восени 1929 року за Оленою Пчілкою прийшли агенти ДПУ з постановою на «обшук та арешт». Олені Пчілці було 80 років, вона була тяжко хвора і майже не ходила. Серце славної доньки України Олени Пчілки перестало битися 4 жовтня 1930 року. Поховали її у Києві, на Байковому кладовищі поряд із могилою її чоловіка, сина Михайла та доньки Лесі.

Корені **Лесі Українки** дуже глибокі. Вони розпочинаються із доби козаччини. Світогляд Лесі Українки формувався під впливом особливостей епохи суспільного розвитку України кінця XIX – початку XX ст. Драматургиня, поетеса, письменниця, що знала 9 мов, вона присвятила життя воскресінню і служінню духу нації, жертвуючи розумінням сучасників, наступних поколінь, отримуючи неприйняття. Еволюція поглядів Лесі Українки відбувалася шляхом критичного синтезу поглядів Миколи Драгоманова, західноєвропейських соціалістичних доктрин, своїх власних переконань. У своїх творах письменниця намагалась з'ясувати національну правду, відшукуючи її шляхом усвідомлення тяжких моральних і національних випробувань людини, заплутаної в обставинах історичного процесу. Поетеса звернулася до загальноосвітніх, загальнолюдських проблем – національної єдності народу, пробудженню в народі людської, національної гідності, що є початком боротьби за свободу і незалежність. Леся Українка знала духовні цінності українського народу, з котрих найвище ставила мову, культуру, звичаї. Великого значення поетеса надавала історії козацтва як рушійної сили українців до здобуття своєї державності. Провідною рушійною силою українців Леся Українка вважала національний рух, а в народі вбачала суб'єкт історії, покликаний відродити українську державу. Вона засуджувала прояви національної пасивності і зради, проголошувала ідеї рішучої боротьби за національну та культурно-релігійну незалежність України. Її прекрасна драма «Бояриня» написана на українському ґрунті.

Мати і дочка багато зробили не лише для рідної України, а й для світової культури. Своім життям вони надихали і надихають на високі моральні вчинки в ім'я захисту як національної, так і особистої свободи.

Марія Масловська

Кохання – війна

У 496 році Папа Геласій I заснував День пам'яті Святого Валентина, якого почали вшановувати 14 лютого. Вважається, що він зробив це для того, щоб витіснити з свідомості та побуту римлян язичницьке свято «луперкаліїв», яке щорічно відзначали в Римі 15 лютого, а встановили його, за переказами, ще Ромул та Рем. Образ святого Валентина мав підкреслити духовний вимір кохання між чоловіком та жінкою. Достатньо скоро день 14 лютого став щорічним святом закоханих.

Чи доречно кохання під час війни? Це запитання досить часто звучить сьогодні у нашому суспільстві. Бо, незалежно від ситуації в країні, люди продовжують кохати. Всупереч обставинам, всупереч війні. Війна війною, а кохання вимагає свого. Наші захисники різними способами намагаються показати своє кохання, проявити його для своїх половинок. Хоча існує й інша думка. У мене є багато знайомих серед військових, які говорили мені: «На війну йти краще без кохання, бо це мука для обох. Я – тут, а вона – там».

З особистого досвіду можу сказати, що у житті, як і на війні, часто люди настигаються з важкими моментами. АЛЕ. Їх набагато легше переживати разом, спільно, рука в руку, серце до серця, душа в душу. Підтримка від коханої людини робить неймовірні речі.

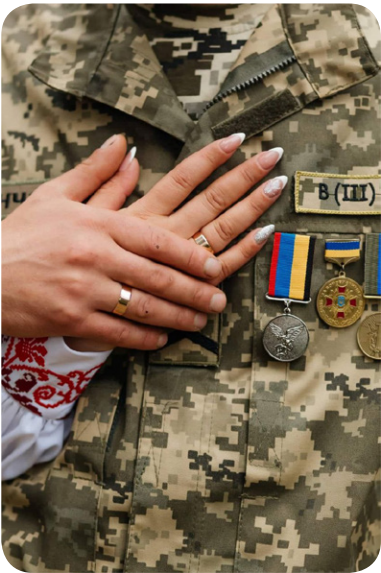
Кожного дня кількість сімей в Україні стає все більше. З початку війни в нашій країні майже 4 тисячі пар зареєстрували свій шлюб.

Почитавши у соцмережах та медіа історії кохання наших захисників та захисниць, з впевненістю можна сказати, що українців не зламати. Вони реєстрували шлюби не тільки у ЗАГ-Сах, а й в бомбосховищах, у шпиталях, у режимі відеоконференції, під обстрілами.

В нас сильний народ, який не боїться кохання під час війни. І хоч дехто вважає, що кохання недоречно під час війни, проте саме для продовження романтики та життя ми переможемо ворога.

КОХАННЯ робить все задля ПЕРЕМОГИ!

Яна Голишева

Розмовний клуб «Українська на часі»

При Житомирській обласній бібліотеці для дітей та юнацтва працює клуб з вивчення української мови, організований Житомирським державним університетом імені Івана Франка за сприяння благодійного фонду «Справжні Українці»

Редакція вирішила поговорити із завідувачем кафедри української мови Галиною Гримашевич, яка на волонтерських засадах проводить заняття з житомирянами. Вона розповіла про діяльність клубу, про основні засади його роботи.

Люди хочуть вивчати українську мову і гарно розмовляти нею. Навіть ті, які не знали її досконалим. В першу

чергу, суспільство хоче знати свою рідну мову, а не розмовляти ворожою.

Мову вивчає всього одна група, контингент – дорослі люди, хоча в групу може потрапити будь-хто з 18 років. Серед відвідувачів клубу є переміщені особи, які проживали раніше у тих областях України, де майже всі жителі розмовляли російською мовою.

Засідання клубу розпочалися у

січні 2023 року та будуть тривати до кінця року. Учасники клубу вивчають мову методом діалогів, спілкуючись у групі на різні теми. Однією з останніх тем була тема про історію України.

Так учасники клубу вчать правильно говорити українською, стають більш обізнаними та допомагають один одному навчитися гарно розмовляти рідною мовою.

Ксенія Загорюлько

Гарячі новини з півночі Житомирщини

Кожне медіа, що знаходиться на території того чи іншого регіону, намагається якнайкраще та якнайшвидше оприлюднити свіжі новини про свій регіон. Не є винятком у цьому сайт «Олевськ онлайн». Самі ж редактори на сторінці ресурсу заявляють: «Публікуємо гарячі новини півночі Житомирщини». Вони намагаються не пропустити повз власні радары сенсаційні новини та різні інфоприводи, а ще полюбляють приправити своє інформаційне блюдо смачними коментарями, світлинами та актуальними фразами.

«Обличчя» сайту оформлене у поєднанні червоного та білого кольорів. Сам інтерфейс містить білий колір спокою. З погляду психології білий колір асоціюється з чистотою та невинністю. А от певні заголовкові та рубрикаційні елементи подані червоним кольором, які, до того ж, йдуть заливкою, білими літерами

й напівжирним курсивом. Якщо ж розглядати з погляду психології і цей колір, то він говорить про особливу важливість, немов закликає негайно звернути увагу на написане, першочергово його прочитати та відреагувати на інформаційний посил.

Інформаційне наповнення сайту поділяється за кількома напрямками. Зокрема, журналісти ресурсу надають перевагу наступним рубрикам: «Житомирщина», «новини», «кримінал», «війна», «Україна», «відео» та «туристичні перлини». Крім того, рубрика «Житомирщина» містить в собі підтеми, які стосуються новин певного району й структуровані відповідно до цього. А от рубрика «Новини» пропонує почитати про корупцію, ліс і новини світу.

Загалом, у правому куті сайту розміщені три кнопки, які ділять новини за такими критеріями: «останні», «популярні» та «гарячі». Тому, за потреби

можна ознайомитися з найбільш обговорюваними, свіжими та скандальними подіями, які відбуваються в Олевську та області.

Привертає особливу увагу читачів й емблема сайту. Візитівкою ресурсу є олень з красивими рогами, стриманим діловим метеликом і сонцезахисними окулярами. Таке рішення, на мою думку, є неабияк вдалим. Бо ж така емблема привертає увагу та запам'ятовується. Також, можна припустити, що цей олень є тотемною твариною інформаційного ресурсу та його журналістів.

Оновлення новин регулярне, залежить від кількості важливих і цікавих інфоприводів. Бо ж мрійники тримають руку на пульсі й намагаються не пропускати повз журналістські радары свіжі новини, гарячі сенсації та важливі повідомлення півночі Житомирщини.

Марина Шкляр

ШКОЛА В УМОВАХ ВІЙНИ. ЯКИМ Є НАВЧАННЯ У ДІТЕЙ З ОКУПОВАНИХ МІСТ?

Сьогодні війна зіштовхнула заклади середньої освіти з викликами, які вимагають більших зусиль від учнів та нових підходів до освітнього процесу від вчителів. Як працюють навчальні заклади в евакуації? Чи вплинула війна на школярів та їх бажання вчитися, здобувати знання? На ці та інші теми ми поговорили з учнем з Луганщини Дзивульським Дмитром.

– Розкажіть нашим читачам про себе. В якому класі Ви навчаєтесь?

– Я з незвичайного міста Кременіна, яке славиться своєю природою. Це місто для мене є рідною домівкою. Там знаходиться мій улюблений навчальний заклад – Кременіський ліцей № 5. Я навчаюсь у 9 класі та займаю посаду президента шкільної громади. Мій ліцей надає кожному можливість та умови для опанування нових знань та розвитку своїх вмінь. У ліцеї я завжди відчував себе в безпеці, був в колі вчителів та друзів, які завжди мене підтримували.

– Чим Ви захоплюєтесь у позанавчальний час?

– Я займаюсь карате і цей вид спорту мені дуже подобається. Разом зі своєю командою їздив на змагання різного рівня та займав призові

місця. Після того, як мені потрібно було виїхати з рідного міста через небезпеку окупації, було тяжко не тільки знайти місце, де б я зміг продовжити тренування, а й відшукати у собі бажання продовжувати тренуватися. Лише в середині літа я повернувся до занять спортом. Зовсім нещодавно я отримав новий пояс та звання «старший учень». Пишаюсь тим, що не опустив руки та зміг повірити у себе.

– Яку професію у майбутньому плануєте здобувати?

– Багато думав над цим питанням, але поки не можу прийти до однозначної відповіді, бо мені подобаються майже всі шкільні предмети. Остаточного вибору не маю, тому планую за час навчання у ліцею розвивати себе далі та шукати себе у

різних професіях.

– Коли Ви виїхали з рідного міста?

– Коли ми вже кілька днів знаходились у підвалі, ховаючись від обстрілів, коли вже не було світла, батьки прийняли рішення вивезти нас з міста для того, щоб перечекати небезпеку. Нажаль, назад ми так і не повернулись.

– Чи пам'ятаєте Ви перший день війни? Яким був Ваш емоційний стан?

– Я прокинувся й мене охопило відчуття страху, бо побачив у новинах кадри початку війни в Україні. Було лячно від усвідомлення небезпеки. Але вогник надії в мені ще палав та я сподівався, що цей жах закінчиться у найближчі дні.

– Як зараз реагуєте на події в

державі?

– Я хочу, щоб війна скоріше закінчилась і ми повернулись додому. Хотілось би зустрітись з друзями, повернутися до відбудованого після знищення рідного ліцею.

– Як зараз проходить Ваше навчання?

– Спочатку мені довелося звикнути до нового міста та нової школи. Проте я сумував за однокласниками та вчителями. Згодом наш ліцей відновив навчальний процес у дистанційному форматі, і я з радістю доєднався до нього. Спочатку ми довго спілкувалися та ділилися своїми емоціями. Кожен розповідав, де він знаходиться та про своє бажання повернутися додому.

Наразі уроки проходять в режимі онлайн, оскільки приміщення ліцею

зруйноване, а учні знаходяться у різних куточках України та за кордоном. Ліцей проводить навчання на платформі «Єдина школа». Цей додаток допомагає дізнатись про домашнє завдання та моніторити власні оцінки.

Також щиро дякую вчителям, які не тільки різними способами намагаються донести та показати шкільний матеріал, але й підтримують нас у цей нелегкий час.

– Про що Ви мрієте після перемоги?

– Повернутись додому та вступити до університету у рідній державі.

Дарина Левкович

Korostyshev.net

Ресурс, який щоденно стоїть на сторожі інформаційного фронту Житомирщини — Korostyshev.net. Уже з назви зрозуміло, що сайт розповідає, перш за все, про життя і проблеми міста Коростишева, району. Є звичайно й новини, які стосуються актуальних тем, що обговорюються в країні та у світі.

Загалом, сайт оформлений у зелено-білих тонах. Заголовкові матеріали публікуються зеленим кольором. Психологія стверджує, що цей колір свідчить про життєву активність та є початком життя. Про це твердить і логотип ресурсу. Та й сама назва сайту оформлена теж у зеленому кольорі, а емблемою виступає зеленуватий паросток рослини, що проривається до світла й намагається пристосуватися до середовища, у якому опинився. Проте для заголовкових матеріалів, на мою суб'єктивну думку, цей колір є дещо агресивним. Він ніби кидає виклик, вимагає, щоб його прочитали. Від кольорової гами дещо рябить в очах, що ускладнює процес сприймання тексту.

Якщо ж говорити про інтерфейс, то він зручний у використанні. Всі матеріали розділені за допомогою рубрикації. Загалом, журналісти цього мас-медіа ведуть дошку оголошень, пишуть про роботу в Україні, ведуть веб-портал, тримають руку на пульсі останніх новин, а також мають головну сторінку. На ній публікуються найбільш резонансні та обговорювані теми у суспільстві. Крім того, на сайті можна знайти телефонний довідник, історію міста, список підприємств Коростишева тощо.

Важливо зауважити, що і самі матеріали журналістів оформлені за допомогою підзаголовків у тексті та розбиті на мікростатинки. Такий хід дозволяє чітко розуміти про що той чи інший абзац. Крім того, обрати та прочитати лише той, що цікавить, а не перечитувати увесь текст. Зверну увагу й на те, що ці ж підзаголовкові комплекси можуть слугувати гачками, які привертають увагу читачів і змушують їх дочитати матеріал до останнього рядка. Проте лише від автора залежить, яка саме роль їм належатиме.

Активно на сайті розміщують і рекламу. Для неї виділена спеціальна рубрика. Однак, рекламні матеріали зустрічаються й на головній сторінці поміж новин. А це саме той блок, де найчастіше бувають реципієнти, які заходять на ресурс, аби ознайомитися з найсвіжішими новинами та знайти ту, яка зацікавить найбільше.

Що стосується новин, то журналісти ресурсу пишуть про актуальні події, які відбуваються у місті, районі та області. Обговорюють вони кримінальну хроніку, наслідки ворожих ударів, надзвичайні ситуації тощо. Тобто, активно пишуть про життя регіону, акцентуючи увагу на найбільш обговорюваних темах.

Підсумовуючи, могу сказати, сайт «Korostyshev.net» — звичайний інформаційний ресурс конкретного міста та району, який намагається доносити своїй аудиторії актуальну та достовірну інформацію. Журналісти не припиняють стояти на інформаційному фронті та тримають руку на пульсі та дихання в тонусі. Бо ж їхнє головне завдання — інформувати читачів лише актуальними новинами.

Марина Шкляр

Овруч. Сторінки історії

Не залишається осторонь актуальних новин і сайт міста Овруча. Він побудований за звичайний і простим закликом «Овруч. Сторінки історії». Заснували його у 2007 році. В основу поклали ідею зібрати максимум корисної інформації про історію і культуру Овруччини на одному ресурсі. Творці вирішили не обмежуватися певним часом. Тому новини сягають від найдавніших часів до сьогодення. Окрім того, сайт має принципи, яких суворо дотримуються та працює за ними. Серед них:

усі матеріали знаходяться у вільному доступі, для завантаження не потрібна реєстрація на сайті;

при використанні матеріалів сайту посилання на сам ресурс не обов'язкове, але бажане;

усі матеріали, що розміщені на сайті, мають своїх авторів і саме їм належать авторські права.

Загалом, сам інтерфейс ресурсу дуже зручний у використанні. Бо ж усі новини структуровані відповідно до рубрик, а в шапці ресурсу вказана клікабельна рубрикація. Загалом, на сторінках сайту можна ознайомитися з головною сторінкою, де розміщені найсвіжіші новини. Нині ж там переважає інформація про наслідки ворожих обстрілів, коментарі очевидців та фоторепортаж з місця події, від якого кров стигне в жилах. Бо

ТОП-5 ЛАЙФХАКІВ ДЛЯ ЩОДЕННОГО МАКІЯЖУ

Кожна жінка бажає завжди виглядати добре та привабливо. Щоденне нанесення макіяжу вже входить в рутину наших красунь. Щоб значно полегшити та покращити якість макіяжу, пропоную топ-5 лайфхаків на кожен день.

1. Пишні вії

Щоб зробити вії густими та довгими, для цього вам знадобиться консилер, пудра та туш. Спочатку нанесіть консилер на вії, пензликом наберіть пудру і знову занурте його в туш. Після цього профарбуйте ваші вії і побачите, як вони зміняться на очі. Вії виглядатимуть набагато ефектніше.

2. Пухкі губи без косметолога

Нанесіть скульптор по контуру ваших вуст, потім візьміть олівець трохи темнішого відтінку ніж губи і профарбуйте ним за анатомічним контуром, виходячи тільки в центрі верхньої та нижньої губи. Цим ж олівцем заповнюємо

куточки вуст та наносимо трохи помади. На останок добавляємо консилер на центр губ.

3. Густі брови простими засобами

Красиві брови стали уже культом у макіяжі, гель для брів знаходиться у кожній жіночій косметички. Але якщо під рукою не завжди є цей засіб? Замініти можна прозорим бальзамом для губ, також лаком для волосся – потрібно побризкати ним на пензлик і провести по дугах брів. Цим можна надати форму та зафіксувати на весь день.

4. Червона помада... під очима

Немає звичайного коректора від темних кіл?

Тоді цей лайфхак прийде на допомогу. Червону помаду розподіліть тонким шаром по зоні під очима, а зверху нанесіть щільний консилер або тональний крем. Червоний колір зменшить темні кола.

5. Природний smoky eyes

Якщо у вас не вийшли стрілки олівцем, то не спішіть змивати макіяж. Можна швидко виправити ситуацію. Візьміть маленький пензлик та розтушуйте текстуру олівця, поки він не застиг остаточно. Для кращого результату закріпіть стрілку, взявши тіні подібного кольору та чистим пензликом пройдіться поверх олівця.

Вечірній макіяж

Макіяж для особливих випадків – яскравий, привабливий, виразний. Звичайно, йдеться про вечірній макіяж, який здатний кардинально змінити, доповнити, перетворити зовнішність цілком. Вечірній макіяж має на меті створити унікальний образ завдяки чарівному блиску та ухвалним відтінкам. Очі можна зробити виразнішими, погляд загадковішим, губи пухкішими, а вилиці більш рельєфними. У цій статті ми розповімо про тонкощі вечірнього макіяжу.

Для початку, очистіть та підготуйте шкіру обличчя. Скористайтесь мицелярною водою, улюбленим тоніком та нанесіть базу під макіяж. Не нехтуйте цим етапом, оскільки це невід'ємна частина вечірнього образу. Потім необхідно нанести тональну основу

(радімо взяти більш щільну, аніж для денного макіяжу) та ретельно розтушувати. Ідеальна і проста розтушовка досягається за допомогою б'юті-блендера для тону. Простежте, щоб тон обличчя не відрізнявся від шиї, це поширена помилка, яка відразу ж впадає в око. Далі опрацюємо недосконалості за допомогою консилера, замаскуйте темні кола під очима, якщо є почервоніння – візьміть коректор оливкового відтінку. За допомогою рідкого скульптора, увиразніть вилиці, лоб та спинку носа, зафіксуйте сухим коректором. Щоб макіяж протримався весь вечір, закріпіть пудрою на мінеральній основі. А рум'янами надайте обличчю гармонійного об'єму. Додайте хайлайтер на ділянки обличчя, на які падає світло: верхню частину вилиць, спинку носа, центр обличчя, підборіддя, над верхньою губою.

Найцікавіший і найвідповідальніший етап – макіяж очей. Візьміть

рожеву базу під тіні, нанесіть на рухливе віко та промалюйте направлення майбутньої стрілки, а рожевими тінями зафіксуйте базу. Темним рожевим кольором пройдіться у зовнішньому куточку ока та розтушуйте світлим кольором. Шиммер рожевого відтінку накладіть посередині рухливого віка та в куточок ока. Коричневим кайалом промалюйте верхню слизову оболонку ока, а на рухливому віку промалюйте стрілку, яку потрібно розтушувати коричневими тінями. На нижнє повіко продублюйте дії, які робили на верхньому. Профарбуйте вії тушшю, а для більшої виразності можете додати пучкові вії. За допомогою олівця підведіть брови, потім укладіть волосся гелем для брів та зафіксуйте.

Не забуваємо про одну з найспокусливіших частин обличчя – про губи. Насамперед, їх потрібно проскрабувати, прибрати лущення, зволожити. Все це можна зробити за допомогою масок для губ

чи бальзамів. Для красивого чіткого контуру обведіть губи олівцем у тон помади, спеціальним пензлем профарбуйте губи помадою. Зверніть увагу на популярні матові помади – вони добре тримаються, не розтікаються і надають особливого шарму.

Вікторія Микитенко

